

**섹션 3.**

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

**DOI 10.36074/logos-13.03.2026.005**

## **ПОДАТКОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ**

**Дерманська Людмила Василівна<sup>1</sup>**

---

1. кандидат економічних наук, доцент

*Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу  
Західноукраїнського національного університету, УКРАЇНА*

---

У сучасних умовах глобалізації та нестабільності світової економіки важливого значення набуває забезпечення економічної безпеки держави. Одним із ключових її елементів є податкова безпека, яка визначає здатність держави формувати стабільні податкові надходження, забезпечувати ефективне функціонування податкової системи та протидіяти внутрішнім і зовнішнім економічним загрозам. Актуальність дослідження податкової безпеки значно зростає в умовах економічних криз, воєнних викликів, глобальних фінансових трансформацій та інтеграційних процесів.

Податкова безпека держави розглядається як складова фінансової та економічної безпеки, що забезпечує стабільне функціонування системи оподаткування та належний рівень бюджетних надходжень. Її сутність полягає у створенні таких умов, за яких податкова система здатна ефективно виконувати фіскальну, регулюючу та контрольну функції, сприяючи соціально-економічному розвитку країни. При цьому важливим є підтримання оптимального рівня податкового навантаження, що забезпечує баланс між інтересами держави та суб'єктів господарювання [1].

Сучасні економічні виклики значною мірою впливають на рівень податкової безпеки держави. До основних загроз належать економічні кризи, зростання державного боргу, поширення тіньової економіки, ухилення від сплати податків, нестабільність податкового законодавства, а також глобальні фінансові трансформації. У сучасних умовах ці фактори можуть призводити до скорочення бюджетних надходжень, зниження інвестиційної активності та послаблення економічного потенціалу держави.

Особливого значення проблема податкової безпеки набуває для України, економіка якої функціонує в умовах воєнного стану та значних фінансових

## 섹션 3.

## FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

навантажень. Зростання оборонних витрат, необхідність відновлення інфраструктури та підтримки соціальної сфери потребують стабільного наповнення державного бюджету. У таких умовах ефективна податкова політика виступає важливим інструментом забезпечення фінансової стабільності держави та підтримання її економічної стійкості.

Одним із важливих чинників забезпечення податкової безпеки є ефективне податкове адміністрування. Удосконалення механізмів адміністрування податків, впровадження цифрових технологій, автоматизація процесів податкового контролю та розвиток електронних сервісів сприяють підвищенню прозорості податкової системи. Такі заходи дозволяють зменшити рівень ухилення від сплати податків та підвищити рівень податкової дисципліни серед платників податків.

Важливою складовою податкової безпеки є також протидія податковим ризикам та загрозам. До таких ризиків належать агресивне податкове планування, незаконне виведення капіталу за кордон, використання офшорних юрисдикцій, а також ухилення від оподаткування. Зменшення цих ризиків можливе завдяки посиленню контролю за фінансовими операціями, впровадженню міжнародних стандартів прозорості та розвитку міжнародного співробітництва у сфері оподаткування. Зокрема, дослідники зазначають, що ефективні стратегії зниження ризиків ухилення від оподаткування є важливим елементом зміцнення податкової безпеки держави [2].

Крім того, податкова безпека безпосередньо пов'язана із забезпеченням сталого економічного розвитку країни. Стабільна та ефективна податкова система створює передумови для розвитку підприємництва, підвищення інвестиційної привабливості держави та зростання економічної активності. Водночас недосконалість податкової політики може призводити до скорочення виробництва, зниження інвестицій та зростання соціально-економічних диспропорцій. У зв'язку з цим важливим завданням державної політики є формування ефективної податкової системи, яка забезпечуватиме баланс між фіскальними інтересами держави та потребами розвитку економіки [3].

У сучасних умовах підвищення рівня податкової безпеки держави потребує комплексного підходу. Передусім необхідно забезпечити стабільність податкового законодавства, підвищити ефективність податкового адміністрування, удосконалити механізми податкового контролю та розширити використання цифрових технологій у сфері оподаткування. Важливим є також підвищення рівня податкової культури населення та формування відповідального ставлення до виконання податкових зобов'язань.

**섹션 3.**

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

Таким чином, податкова безпека є важливою складовою економічної безпеки держави та важливим фактором забезпечення її фінансової стабільності. У сучасних умовах економічних викликів ефективна податкова політика повинна бути спрямована на зміцнення податкової системи, забезпечення стабільних бюджетних надходжень та створення сприятливих умов для економічного розвитку. Реалізація комплексних заходів щодо підвищення податкової безпеки сприятиме зміцненню фінансової стійкості держави та забезпеченню її довгострокового соціально-економічного розвитку

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

- [1] Tarashchenko, V. A. (2024). Podatkova bezpeka yak skladova ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Tax security as a component of Ukraine's economic security]. *Ukrainian Economic Journal*, (6), 153–157.
- [2] Tarashchenko, V., Kravtsev, O., Slavkova, A., Pyslytsia, A., & Syvulska, N. (2025). Strategies for reducing tax evasion risks to enhance state tax security. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 1(54), 120–128.
- [3] Klymenko, K., Ukhmal, N., & Semenyshena, N. (2023). Tax policy in the context of strengthening the national security of Ukraine. *Public Policy and Accounting*, 1(7), 9–16.